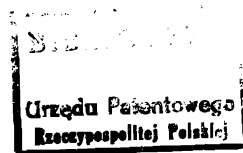

B 43 L 13/08

URZĄD PATENTOWY

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

OPIS PATENTOWY

Nr 33450

Kl 70 e, 10/01

Szczepan Jaworski
(Bytom, Polska)

Przyrząd rysunkowy

Zgłoszono 29 marca 1947 r.

Udzielono 12 maja 1948 r.

Wynalazek niniejszy dotyczy przyrządu rysunkowego, posiadającego głowicę do nastawiania linijek pod dowolnym kątem. Ponadto posiada on skalę kątową, tarczę podziałową i zatrzask, który wraz z tarczą podziałową pozwala na szybkie nastawianie kątów o wartościach stanowiących wielokrotności kąta 15° .

Na rysunku przedstawiono przyrząd rysunkowy według wynalazku, przy czym fig. 1 przedstawia perspektywiczny widok głowicy z zatrzaskiem, fig. 2 — przekrój poziomy przyrządu przez zatrzask wzdłuż linii $q - v$ na fig. 1, fig. 3 — widok z góry zatrzasku z pominięciem sprężyny, kapturka i zatyczki, fig. 4 — widok perspektywiczny zatyczki i fig. 5 — widok szczegółu

przyrządu. Zatrzask Z daje się dowolnie otwierać przy zwykłym naciśnięciu palcem przycisku p i samoczynnie zamyka się po ustaniu tego nacisku: pod naciskiem palca na przycisk p , nieco skośnym ku dołowi, otwiera się on i pozostaje w stanie otwartym, czyli w podwieszeniu nawet po usunięciu palca z przycisku p . Zamknięcie zatrzasku następuje przez lekki nacisk palca na przycisk p skierowany ku górze.

Nowością wynalazku jest zaopatrzenie przyrządu w urządzenie do usuwania zapadki H z tarczy podziałowej M .

Działanie tego urządzenia polega na tym, że przy nacisku na przycisk p zatyczka N , znajdująca się w otworze wykonanym w czopie o dźwigni L , obraca tę dźwig-

nię L , która swoimi wycięciem w zabiera czop u zapadki H , usuwając ją przez to z zagłębienia tarczy podziałowej M . Zostaje przy tym napięta sprężyna S , zamocowana końcami o podstawę tulejki T i kapturek K .

Przy zwolnieniu nacisku na przycisk p sprężyna S powoduje zahaczenie zapadki H o wycięcia tarczy podziałowej M . Jeżeli przy odhaczaniu zatrzasku naciska się na przycisk p lekko ku dołowi, wtedy zatyczka N , trafiając na wycięcie a , obróci się o pewien kąt i krawędź ścięcia b wejdzie w to wycięcie, zawieszając zatrzask. Zatyczka N jest zabezpieczona przed wypadnięciem za pomocą pierścienia sprężystego F z drutu, umieszczonego w rowku r .

Zaletą tego przyrządu jest łatwość posługiwania się nim oraz niskie koszty wykonania zatrzasku Z .

Zastrzeżenia patentowe.

1. Przyrząd rysunkowy, zaopatrzony w głowicę i posiadający skalę kątową, tarczę podziałową i zatrzask do szyb-

kiego nastawiania kątów o wartościach, stanowiących wielokrotność kąta 15° , znamienny tym, że zatrzask (Z), składa się z dźwigni (L), której czop (o) jest osadzony obrotowo w otworze tulejki łożyskowej (T), z sprężyny (S), kapturka osłaniającego (K) i zatyczki (N), zakończonej przyciskiem (p).

2. Przyrząd według zastrz. 1, znamienny tym, że tulejka (T) posiada na górnej powierzchni czołowej wycięcie (a).
3. Przyrząd według zastrz. 1, znamienny tym, że grubsza część cylindryczna (g) zatyczki (N) posiada wycięcie (b), ślizgające się po powierzchni czołowej tulejki (T), którego krawędź wchodzi do nacięcia (a), unieruchamiając zatrzask w jego położeniu otwartym.
4. Przyrząd według zastrz. 3, znamienny tym, że cieńsza część (c) zatyczki (N) posiada na swym końcu rowek (r) do umieszczenia w nim pierścienia sprężystego (F).

Szczepan Jaworski

